

**SESIJA 7/SESSION 7: FIZIKALNI AGENSI I
KOMPLEMENTARNE METODE U LEČENJU BOLA**
**Moderatori/Moderators: Ilić-Stojanović O, Manoleva M,
Koevska V**

- 12:30-12:45 Efikasnost laserske terapije visokog intenziteta (HILT) u rehabilitaciji pacijenata sa osteoartritisom kolena/*Effectiveness of High-Intensity Laser Therapy (HILT) in the Rehabilitation of Patients with Knee Osteoarthritis*
Associate Professor Valentina Koevska
- 12:45-13:00 Uticaj proskripcije parametara laseroterapije na bol u muskuloskeletnoj patologiji/*The Impact of Laser Therapy Parameter Prescription on Pain in Musculoskeletal Disorders*
Dr sc. med. Olivera Ilić-Stojanović, viši naučni saradnik
- 13:00-13:15 Terapija ekstrakorporalnim udarnim talasima (ESWT) izvan konvencionalnih indikacija – klinička iskustva u lečenju bola/*Extracorporeal Shock Wave Therapy (ESWT) beyond conventional indications: Clinical Experience in Pain Treatment*
Assistant Professor Biljana Kalcovska
- 13:15-13:30 Diskusija/*Discussion*
- 13:30-14:30 Pauza za ručak /*Lunch break*

**SESIJA 8/SESSION 8 : NEUROPATSKI BOL KOD ONKOLOŠKIH
PACIJENATA**

- Moderatori/Moderators: Patarica Huber E, Krtnić D, Lalić N**
- 14:30-14:45 Specifičnosti, klinički izazov, personalizovani pristup neuropatskom bolu kod maligniteta/*Specific Features, Clinical Challenges, and a Personalized Approach to Neuropathic Pain in Malignancy* **Mr sc. med. Eržebet Patarica Huber**
- 14:45-15:00 Sinergizam koanalgetika u terapiji neuropatske komponente bola mesovitog malignog bolnog sindroma / *Synergism of Co-analgesics in the Treatment of the Neuropathic Component of Mixed Malignant Pain Syndrome*
Doc. dr Dane Krtnić
- 15:00-15:15 Kombinovana terapija Duloxetinom i Pregabalinom u lečenju hroničnog kancerskog neuropatskog bola (klinička iskustva)/*Combination Therapy with Duloxetine and Pregabalin in the Treatment of Chronic Cancer-Related Neuropathic Pain (Clinical Experience)*
Prof. dr Nensi Lalić
- 15:15-15:30 Kad telo boli, šta nam duša poručuje?/*When the body hurts, what does the soul tell us?*
Dr Olivera Ćirković
- 15:30-15:45 Diskusija/*Discussion*
- 15:45-16:15 Evaluacija i zatvaranje Kongresa

Mesto održavanja kongresa: Rektorat Univerziteta u Novom Sadu
Adresa: Dr Zorana Đinđića 1, Novi Sad
Kontakti za sva uputstva i obaveštenja u vezi prijave kao i način registracije putem mejla: mice@panacomp.net ili na telefone:

Tel: + 381 21 466 075; + 381 21 466 076

Panacomp Wonderland Travel
Lufthansa City Center

Program je namenjen lekarima anesteziolozima, subspecijalistima medicine bola, reumatolozima, fizijatrima, hirurzima, internistima, neurolozima, pedijatrima, specijalistima opšte medicine, stomatolozima, farmaceutima, biohemičarima, medicinskim sestrama i zdravstvenim tehničarima.

Bol predstavlja složen senzorno-emotivni doživljaj koji značajno utiče na funkcionalnost, kvalitet života i psihološko stanje pacijenta. Posebnu pažnju u savremenoj medicini privlači neuropatski bol, koji nastaje kao posledica oštećenja ili disfunkcije somatosenzornog nervnog Sistema i za razliku od nociceptivnog bola, često nema jasnu odbrambenu ulogu i može trajati i nakon otklanjanja inicijalnog uzroka. Razumevanje mehanizama njegovog nastanka, kliničkih karakteristika i terapijskih mogućnosti od ključnog je značaja za adekvatno lečenje i rehabilitaciju pacijenata sa raznim bolnim stanjima.

Pored neuropatskog, značajno mesto zauzimaju i nociceptivni i mešoviti tipovi bola, koji se razlikuju prema etiologiji, načinu nastanka i terapijskom odgovoru. Hronični bol često predstavlja kompleksno stanje koje uključuje fizičke, emocionalne i socijalne faktore, zbog čega zahteva sveobuhvatan pristup dijagnostici i terapiji. Savremena istraživanja doprinose boljem razumevanju patofiziologije bola, neuroplastičnih promena i uloge centralne i periferne senzibilizacije, kao i razvoju novih dijagnostičkih i terapijskih pristupa. Posebna pažnja usmerena je ka unapređenju metoda procene bola i primeni savremenih terapijskih procedura koje omogućavaju efikasnije ublažavanje simptoma i bolju kontrolu bolesti.

Klinička iskustva ukazuju na potrebu individualizovanog pristupa svakom pacijentu, uz detaljnu procenu intenziteta, trajanja bola i uticaja bola na svakodnevne aktivnosti. Poseban značaj ima rana dijagnostika mehanizama nastanka bola i pravovremeno uključivanje odgovarajućih terapijskih mera kako bi se sprečila progresija simptoma i razvoj funkcionalnih ograničenja. Integrisano lečenje podrazumeva multidisciplinarni pristup koji kombinuje farmakološku terapiju, fizikalnu terapiju, psihološku podršku, rehabilitaciju i edukaciju pacijenata, sa ciljem smanjenja simptoma, poboljšanja funkcionalnog statusa i očuvanja kvaliteta života.

Povezivanje naučnih istraživanja sa kliničkom praksom omogućava efikasnije prepoznavanje različitih tipova bola i primenu savremenih terapijskih strategija. Takav pristup doprinosi unapređenju kvaliteta zdravstvene zaštite, boljoj komunikaciji između zdravstvenih radnika i pacijenata, kao i ostvarivanju boljih ishoda lečenja kod osoba sa akutnim i hroničnim bolnim sindromima.

Ključne reči: neuropatski bol, nociceptivni bol, nociplastični bol, multidisciplinarni pristup, integrisano lečenje, kvalitet života, klinička istraživanja.

**UNIVERZITET U NOVOM SADU
MEDICINSKI FAKULTET**

CENTAR ZA KONTINUIRANU MEDICINSKU EDUKACIJU

**UDRUŽENJE ZA ISTRAŽIVANJE I TRETMAN
BOLA SRBIJE**

EUROPEAN PAIN FEDERATION

Global Year about Neuropathic Pain

**NACIONALNI KONGRES SA
MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM**

**NEUROPATSKI I DRUGI TIPOVI BOLA:
POVEZIVANJE ISTRAŽIVANJA, KLINIČKIH
ISKUSTAVA I INTEGRISANOG LEČENJA/
NEUROPATHIC AND OTHER TYPES OF PAIN:
BRIDGING RESEARCH, CASE EXPERIENCE,
AND INTEGRATED TREATMENT**

**Kongres je akreditovan sa 13 bodova za predavače
11 bodova za usmenu prezentaciju, 9 bodova za
poster prezentaciju i 8 bodova za pasivno učešće**

Novi Sad, 4-5. decembar 2026.

**Rektorat Univerziteta u Novom Sadu
Dr Zorana Đinđića 1**

PREDAVAČI

Luis Garcia-Larrea, MD, PhD, Lyon Centre for Neuroscience (CRNL), INSERM and Claude Bernard University Lyon, France

Prof. Per Hansson MD, Professor of clinical pain research and senior physician, Dept of Molecular Medicine & Surgery, Karolinska Institutet, Stockholm, Sweden and Dept of Pain Management & Research, Oslo University Hospital, Norway and Norwegian National Advisory Unit on Neuropathic Pain

Roberto Casale MD, Scientific Director, OPUSMEDICA NPO, Persons, Care & Research, 29121 Piacenza, Italy

Prof. Nebojša Knežević, MD, PhD, College of Medicine, University of Illinois Chicago, SAD

Prof. dr Snežana Tomašević Todorović, Klinika za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju UKCV, Medicinski fakultet u Novom Sadu

Prof. dr Ljubica Konstantinović, Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu

Prof. dr Nensi Lalić, Institut za plućne bolesti Vojvodine, Sremska Kamenica, Medicinski fakultet u Novom Sadu

Prof. dr Mirka Lukić Šarkanović, Klinika za anesteziju i intenzivnu terapiju i terapiju bola UKCV, Stomatološki fakultet u Pančevu

Prof. dr Ksenija Bošković, Specijalna bolnica za reumatske bolesti Novi Sad, Medicinski fakultet u Novom Sadu

Prof. dr Bojana Stamenković, Institut za lečenje i rehabilitaciju Niška Banja, Klinika za reumatologiju, Medicinski fakultet u Nišu

Prof. dr Ljiljana Gvozdenović, profesor emeritus, Medicinski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

Dr sc. med. Olivera Ilić Stojanović, viši naučni saradnik, Medicinski fakultet u Beogradu, Institut za rehabilitaciju Beograd

Prof. dr Dušica Stamenković, VMA Univerziteta u Beogradu

Prof. dr Aleksandar Knežević, Klinika za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju UKCV, Medicinski fakultet u Novom Sadu

Prof. dr Dejan Nešić, Institut za fiziologiju, Medicinski fakultet u Beogradu
Prof. dr Snežana Ukropina, Institut za javno zdravlje Vojvodine, Medicinski fakultet u Novom Sadu

Prof. dr Sanja Vicković, Klinika za anesteziju i intenzivnu terapiju UKCV, Medicinski fakultet u Novom Sadu

Prof. dr Mirko Grajić, Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu.

Prof. dr Miroslava Pjević, Profesor u penziji

Assoc. Prof. Valentina Koevska, (Clinical Sciences) in the Department of Physical Medicine and Rehabilitation at the Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University, Institute/University Clinic of Physical Medicine and Rehabilitation in Skopje

Assist. Prof. Biljana Kalcovska, Head of the Department of Specialist Outpatient and Therapeutic Activities, at University Clinic for Physical Medicine and Rehabilitation, Skopje, Rep. of North Macedonia.

Doc. dr Dejan Nikolić, Univerzitetska dečja klinika u Beogradu, Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu

Doc. dr Igor Horvat, Klinika za neurohirurgiju Univerzitetski klinički centar Vojvodine, Medicinski fakultet Univerzitet u Novom Sadu

Doc. dr Saša Milićević, Medicinski fakultet u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, Analgesis group

Doc. dr Dane Krtnić, Klinika za onkologiju UKC Niš, Medicinski fakultet Niš

Doc. dr Sindi Mitrović, Klinika za rehabilitaciju “Dr Miroslav Zotović” Beograd, Medicinski fakultet u Beogradu

Dr Olivera Ćirković, specijalista pedijatrije, doktor geštalt psihoterapije, akreditovani supervizor i terapeut za terapeute, privatna praksa “BeoMed” Beograd

Mr sc. med. Eržebet Patarica Huber, specijalista anesteziologije sa

reanimatologijom, subspecijalista medicine bola

Dr Suzana Milićević Tonković, Klinika za anesteziju, intenzivnu terapiju i terapiju bola, UKCV

Dr Vladimir Vrsajkov, Klinika za anesteziju, intenzivnu terapiju i terapiju bola, UKCV

PROGRAM

Petak/Friday 4.12.2026.

8:30-9:00 Registracija učesnika /*Registration of participants*

9:00-9:10 Pozdravna i uvodna reč /*Welcome speech*

SESIJA 1: STRES I BOL: OD NEUROBIOLOŠKIH MEHANIZAMA DO TERAPIJSKIH MOGUĆNOSTI

Moderatori/Moderators: Knežević N, Nešić D, Milićević S

9:10-9:30 Glavobolja kroz prizmu hroničnog stresa: uspostavljanje autonomne ravnoteže u kliničkoj praksi/ *Headache Through the Lens of Chronic Stress: Restoring Autonomic Balance in Clinical Practice*

Prof. dr Nebojša Knežević

9:30-9:45 Neuropatski bol i stres - gde smo danas?/ *Neuropathic pain and stress - where are we today ?*

Prof. dr Dejan Nešić

9:45-10:00 Uticaj poremećaja temporomandibularnog zgloba na posturu i funkcionalni statusmišićno-skeletnog sistema/ *Effects of Temporomandibular Joint Disorders on Posture and Functional Status of the Musculoskeletal System*

Doc. dr Sindi Mitrović

10:00-10:15 Cervikovagopatija kao uzrok simptoma i bolesti / *Cervicovagopathy as a Cause of Symptoms and Disease*

Doc. dr Saša Milićević

10:15-10:30 Diskusija/*Discussion*

10:30-10:45 Pauza za kafu / *Coffee break*

SESIJA 2: NEUROPATSKI I NOCIPLASTIČNI BOL: OD TEORIJE DO PRAKSE

Moderatori/Moderators: Hansson P, Larrea L.G, Casale R

10:45-11:05 Neuropatski bol: šta znamo, a šta ne znamo/*Neuropathic pain. What we know and don't know*

Prof. dr Per Hansson

11:05-11:25 Centralni neuropatski bol: Klasičan, ali i dalje intrigantan sindrom / *Central Neuropathic Pain: A Classical but Still Intriguing Syndrome*

Luis Garcia Larrea MD, PhD

11:25-11:45 Nociplastični bol: da li se tu završavaju svi bolovi?/ *Nociplastic pain: is there where all pains end?*

Roberto Casale MD

11:45-12:05 Diskusija/*Discussion*

12:05-12:45 Pauza za kafu/*Coffee break break*

SESIJA 3: SPINALNI BOL: FAKTORI RIZIKA, DIJAGNOSTIČKI I TERAPIJSKI IZAZOVI

Moderatori/Moderators: Knežević A, Vicković S, Ukropina S

12:45-13:00 Cervikalni bol-tajne i rešenja/*Cervical Pain: Secrets and Solutions*

Prof. dr Mirko Grajić

13:00-13:15 Neuropatski bol kod lumbosakralne radikulopatije: dijagnostički izazovi i terapijski pristup/*Neuropathic Pain in Lumbosacral Radiculopathy: Diagnostic Challenges and Therapeutic Approach*

Prof. dr Aleksandar Knežević

13:15-13:30 Dijagnostičko-terapijski pristup bola u leđima kod dece u fazi ubrzanog rasta/*Diagnostic and Therapeutic Approach to Back Pain in Children During the Rapid Growth Phase*

Doc. dr Dejan Nikolić

13:30-13:45 Povezanost pušačkog statusa i hroničnog bola u donjem delu leđa kod odraslih u Vojvodini: populaciona studija/*Smoking Status and Life-long Chronic Low Back Pain in Adults in Vojvodina: A Population-Based Study*

Prof. dr Snežana Ukropina

13:45-14:00 Postlaminektomijski sindrom/*Post-Laminectomy Syndrome*

Prof. dr Sanja Vicković

14:00-14:15 Diskusija/*Discussion*

SESIJA 4/SESSION 4: FARMAKOTERAPIJA NEUROPATSKOG BOLA: KAKO BIRAMO TERAPIJU U KLINIČKOJ PRAKSI

Moderatori/Moderators: Pjević M, Gvozdenović Lj, Lukić-Šarkanović M

16:00-16:15 Farmakološka terapija neuropatskog bola: od dokaza do prakse /*Pharmacological management of neuropathic pain: from evidence to practice*

Prof. dr Miroslava Pjević

16:15-16:30 Terapija mešovitog bola /Mixed pain therapy

Prof. Emeritus dr Ljiljana Gvozdenović

16:30-16:45 Prateći programski sadržaj

16:45-17:00 Tretman postherpetičnog neuropatskog bolnog sindroma/ *Treatment of Postherpetic Neuropathic Pain Syndrome*

Prof. dr Mirka Lukić-Šarkanović

17:00-17:30 Diskusija/*Discussion*

Subota/Saturday 5.12.2026.

SESIJA 5 : INTERVENTNE PROCEDURE U LEČENJU NEUROPATSKOG BOLA I TRETMAN BOLA NAKON HIRURŠKIH PROCEDURA

Moderatori/Moderators: Stamenković D, Horvat I

8:30-9:00 Sesija mladih lekara/ poster

9:00-9:15 Kada zglob popusti ili operacija ne reši sve: Moć RFA u kontroli refraktornog bola kolena/*When the joint gives out or surgery doesn't solve everything: The power of RFA in controlling refractory knee pain*

Dr Suzana Milićević Tonković

9:15-9:30 Uloga Ratz epidurolyze u lečenju sindroma perzistentnog spinalnog bola/*The Role of Racz Epidurolysis in the Treatment of Persistent Spinal Pain Syndrome*

Dr Vladimir Vrsajkov

9:30-9:45 Uloga ishoda iskazanih od strane pacijenta u poboljšanju kvaliteta lečenja perioperativnog bola/*Role of patient reported outcomes in perioperative pain management quality improvement*

Prof. dr Dušica Stamenković

9:45-10:00 Stimulacija kičmene moždine/*Spinal Cord Stimulation*

Doc. dr Igor Horvat

10:00-10:15 Diskusija/*Discussion*

10:15-10:30 Pauza za kafu/*Coffee break*

SESIJA 6: NEUROPATSKI I NOCIPLASTIČNI BOL U REUMATOLOGIJI

Moderatori/Moderators: Tomašević-Todorović S, Konstantinović Lj, Bošković K

10:30-10:45 Klinički izazovi neuropatskog bola kod pacijenata sa psorijaznim artritisom/*When Remission Is Not Enough: Clinical Challenges of Neuropathic Pain in Patients with Psoriatic Arthritis*

Prof. dr Bojana Stamenković

10:45-11:00 Akupunktura u lečenju nociplastičnog bola: Neurofiziološki mehanizmi i klinička primena/*Acupuncture in the Treatment of Nociplastic Pain: Neurophysiological Mechanisms and Clinical Applications*

Prof. dr Ljubica Konstantinović

11:00-11:15 Nociplastični bol u reumatoidnom artritisu: Nevidljivi pratilac zapaljenja/*Nociplastic Pain in Rheumatoid arthritis: The Invisible Companion of Inflammation*

Prof. dr Snežana Tomašević-Todorović

11:15-11:30 Farmakoterapijski pristupi u lečenju neuropatskog bola kod bolesnika sa reumatoidnim artritisom na biološkoj terapiji/ *Pharmacotherapeutic approaches ti neuroptahic pain management in rheumatoid arthritis patients receiving biologic therapy*

Prof. dr Ksenija Bošković

11:30-11:45 Diskusija/*Discussion*

11:45-12:00 Prateći programski sadržaj

12:00-12:30 Pauza za kafu /*Coffee break*